

СТАНОВИЩЕ

от проф. Цветко Евгениев Цветков, доктор

**на дисертационен труд, разработен от Василена Павлова Матакиева –
докторант в задочна форма на обучение**

към Катедра „Психология, педагогика и социология“

**на тема: „Телевизионно отразяване на Олимпийски игри - психологически
аспекти“ за придобиване на ОНС „Доктор“ по научната специалност
„Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка,
вкл. МЛФ“, професионално направление 7.6. Спорт**

1. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем от 142 страници. Има четири приложения, които заедно с представения списък на таблиците включва 10 страници. Използвани са 150 литературни източника от които 20 са на кирилица, 127 на латиница и 3 от Интернет. За онагледяването са представени 13 фигури и 21 таблици. Структурата се състои от увод, три глави, изводи и препоръки, библиография и приложение.

Общото ми впечатление е, че това е един обстоен, завършен труд, представляващ от една страна историята на телевизионното отразяване на олимпийските игри и от друга – психологическите проблеми при отразяването им.

Ще се постарая да се спра по-конкретно на всеки един от представените раздели в дисертационния труд.

В раздел Увод само на две страници дисертантът успява да ни представи редица важни проблеми:

- накъде отива моделът олимпийски игри и какво ще повлече със себе си;
- желанието на медиите да подхранват интереса към олимпийските игри и нарастващата безчувственост на зрителите към този спектакъл;
- за неравната битка на обществената телевизия в България на световния пазар;

- за последиците за човешкия ресурс (журналистите - тези които пристигат на състезанието много по-рано от спортистите и си тръгват доста по-късно след като всичко е приключило).

И всичко това, поднесено от докторанта – достъпно, разбираемо и вълнуващо.

2. Глава първа „Теоретична постановка на проблема“

В глава първа „Теоретична постановка на проблема“ са включени четири подраздела.

Ще се спра последователно на някои от тях, които най-добре характеризират представения труд. Безспорно на първо място е разработката „Исторически преглед на телевизионното отразяване на олимпийските игри“. Правилно използвах разработката, защото този материал спокойно може да бъде обогатен и представен като самостоятелна книга. И съм напълно убеден, че от нея биха имали полза не само студентите по журналистика, спортните коментатори, но и огромната аудитория от телевизионни зрители и любители на олимпийското движение.

Специфичните особености на спортната журналистика са представени подробно в подразделите „Изисквания към спортните журналисти“ и „Специфика на работната среда“. Изброените качества на спортните журналисти, спецификата на работната среда, редица примери за професионализма на спортните журналисти напълно ни убеждават в истинността на известния публицист Иля Еренбург, че да основе един модерен, динамичен, хубав вестник е достатъчно да има дузина спортни журналисти.

В унисон с темата на докторския труд са разработени и разделите „Стрес на работното място“, „Психологически аспекти на медийното отразяване на олимпийските игри“ и „Стратегии за справяне със стрес“ (копинг).

В тях докторантът разглежда на първо място разработките на редица автори относно определянето и описанието на стреса, стресогенните фактори, стресорите на работното място.

Специално внимание заслужава и частта в която докторантът се спира на допълнителните трудности и стресови фактори в работата на спортните журналисти и особено на тези, отразяващи олимпийските игри.

Положително е, че в края на този подраздел са разгледани и коментирани някои основни стратегии за справяне със стреса. За съжаление, по думите на докторанта, те са твърде оскъдни като приложение при спортните журналисти, отразяващи мега спортни събития, в т.ч. и олимпийските игри.

3. Глава втора „Методология на изследването“

Глава втора „Дизайн на изследването“ включва на първо място избраните три хипотези от докторанта. Това е неговият избор, но според мен те се припокриват и можеше спокойно да бъдат оформени като една цялостна хипотеза на труда. Съобразно избраната докторска теза правилно са формулиране целта, задачите, предметът и обектът на изследването.

Използваните методи за научно изследване разкриват задълбочените познания на докторанта относно тяхното приложение и умението да интерпретира получените данни. Организацията на изследване включва три основни етапа, изпълнени с конкретни дейности за всеки период.

4. Глава трета „Анализ на резултатите“

Подобно на първа глава и в трета са включени шест подраздела.

В първия подраздел много точно и съдържателно е представена демографската характеристика на изследваните лица. В изследването са включени 36 журналисти, отразяващи XXXI Олимпийски игри в Рио де Жанейро.

Вторият подраздел включва представяне и анализ на резултатите от вариационния анализ на източниците на стрес преди и след приключването на олимпийските игри.

Вариационният анализ на данните на стрес-факторите преди игрите и след тяхното приключване категорично показва, че най-силният стресор за екипите е липсата на семейството и приятелите. На следващо място са междуличностните взаимоотношения и липсата на пълноценна почивка.

Фактори със сравнително по-ниска стойност са: бърза смяна на функциите, директно отразяване на събитията, ефирна треска и др.

В подразделите 3 и 4 е представен анализ на резултатите от изследването на стратегиите за справяне със стреса и анализ на резултатите от изследването на тревожността.

5. „Изводи и препоръки“

Формираните пет извода са коректно представени и изцяло произтичат от анализа на резултатите от извършените изследвания. На тяхна база са изведени три препоръки с изключително практическа стойност.

6. Публикации по темата

Публикациите по дисертационния труд са две като и двете са самостоятелни.

Авторефератът е подготвен съобразно изискванията и коректно отразява съдържанието на дисертационния труд.

7. Научни приноси и постижения

Първо – трудът е уникален с идеята и нейната реализация за изследване на психологичните аспекти при отразяване на мега спортни прояви, в случая олимпийски игри.

Второ – за първи път е представена история на телевизионното отразяване на олимпийски игри, обхващащо периода от възраждането на олимпийското движение през 1896 година до XXXI Олимпийски игри през 2016 година в Рио де Жанейро.

Трето – този труд показва, че проф. Т. Янчева, дн - като научен ръководител и В. Матакиева - като докторант, не само представят този труд в едно съвсем ново направление – психология в журналистиката, но и дават насоки и идеи на обучаващите се в ОНС „Магистър“, специалност Спортна журналистика и ОНС „Бакалавър, специалност Спортен коментатор да излязат от традиционните теми.

Въпрос към докторанта: възможно ли е и при какви условия предложените препоръки могат да бъдат използвани както при мега спортни събития, така и при такива с по-малък ранг?

Заклучение

Налице е изключително компетентно разработен и завършен научно-изследователски труд. Изследването е посветено на съвсем нова тема в журналистиката, а именно телевизионно отразяване на олимпийски игри – психологически аспекти.

Дисертационният труд е оригинално изследване в което докторантът показва задълбочени познания, практически опит и умение да анализира и извлича решения, изводи и препоръки.

Всичко посочено дотук ми дава основание с пълна убеденост да предложа на членовете на научното жури да оценят качествата на дисертационния труд на тема „Телевизионно отразяване на олимпийски игри – психологически аспекти“ и присъдят на Василена Павлова Матакиева образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка, вкл. МЛФ“, професионално направление 7.6. Спорт.

10.02.2023 г.

Изготвил становището:

Проф. Цветко Цветков, доктор

POSITION

of prof. Tsvetko Evgeniev Tsvetkov, PhD

on the dissertation thesis, developed by Vasilena Pavlova Matakieva -

PhD student in an extramural form of education at the

department of “Psychology, Pedagogy and Sociology”

topic: “Television Coverage of the Olympic Games - Psychological Aspects”

for achieving the educational and scientific degree of “Doctor” in the scientific speciality “Theory and Methods of the Physical Education and Sports Training, incl. Methods of Physical Therapy”,

1. General characteristics and structure of the dissertation thesis

The thesis is comprising of 142 pages. It has four addendums, which together with the presented list of tables is 10 pages. There are 150 references included, of which 20 are in cyrillic, 127 in latin and 3 internet sources. For visual presentations there are 13 figures and 21 tables. The structure is comprising of introduction, three chapters, conclusions and recommendations, references and addendums.

My general impression is of an extensive and completed scientific work, representing the history of television coverage of the Olympic Games on one hand and on the other - the psychological problems of their coverage.

I will try to review in more details each of the presented chapters of the dissertation thesis.

In the introduction, over only 2 pages, the student has managed to present a number of important problems:

- what is the direction of development of the model of Olympic Games and what will it bring with it;
- the will of the media to nurture the interest towards the Olympic Games and the increased unconcern of the viewers to this spectacle;

- the unequal battle of the Bulgarian Public Television with the world market;
- the consequences for the human resources (the journalists - those, who arrive at the location of the event significantly earlier than the athletes, and leave long after everything has finished).

All this is presented by the doctoral student in an accessible, comprehensive and moving style.

2. Chapter One “Theoretical Formulation of the Problem”

There are four subchapters, included in the first chapter “Theoretical Formulation of the Problem”.

I will review some of them, which best characterize the presented thesis. Without doubt first place is for the study of “Historical Review of the Television Coverage of the Olympic Games”. I have deliberately used study, because this work can easily be improved and presented as a standalone book. I am fully convinced that it would benefit not only journalism students, sports commentators, but also a huge audience of television viewers and lovers of the Olympic movement.

The specific features of sports journalism are presented in detail in the subsections "Requirements for sports journalists" and "Specifics of the working environment". The listed qualities of sports journalists, the specificity of the working environment, a number of examples of the professionalism of sports journalists completely convince us of the truth of the famous publicist Ilya Ehrenburg, that “to establish a modern, dynamic, good newspaper, it is enough to have a dozen sports journalists”.

In line with the topic of the doctoral work, the sections "Stress at the workplace", "Psychological aspects of the media coverage of the Olympic Games" and "Strategies for dealing with stress" (coping) were developed. In them the doctoral student examines, first of all, the developments of a number of authors regarding the definition and description of stress, stressors, stressors in the workplace.

The part in which the doctoral student presents the additional difficulties and stressful factors in the work of sports journalists, especially those covering the Olympic Games, deserves special attention. It is beneficial for the work, that at the end of this subsection, some basic strategies for dealing with stress are presented and discussed. Unfortunately, according to the doctoral student, they are rarely applied by the sports journalists covering mega sports events, including the Olympic Games.

3. Chapter Two “Research Methodology”

Chapter Two "Research Design" first presents the three hypotheses, selected by the PhD student. That's to their discretion, but I think the hypotheses overlap and could easily be framed as one overall hypothesis of the research. The goal, tasks, subject and object of the research are formulated correctly, according to the chosen doctoral thesis.

The scientific research methods used reveal the doctoral student's in-depth knowledge of their application and the ability to interpret the obtained data. The research organization includes three main stages, each containing specific activities.

4. Chapter Three "Analysis of Results"

Similarly to the first chapter, six subsections are included in this part of the thesis. In the first subsection, the demographic characteristics of the investigated subjects are very precisely and concisely presented. The study includes 36 journalists covering the XXXI Olympic Games in Rio de Janeiro.

The second subsection includes the presentation and analysis of the results of the variance analysis of the sources of stress before and after the conclusion of the Olympic Games. Variance analysis of pre-game and post-game stressor data strongly indicated that the strongest stress factor for the teams was the absence of family and friends. Next are interpersonal relationships and lack of adequate rest.

Factors with relatively lower value are: rapid change of functions, direct coverage of events, air fever, etc.

Subsections 3 and 4 present an analysis of the results of the stress coping strategies study and an analysis of the results of the anxiety study.

5. "Conclusions and recommendations"

The five conclusions that are drawn are correctly presented and fully derive from the analysis of the results of the conducted research. Based on the conclusions, three recommendations of extremely practical value have been made.

6. Publications on the topic

There are two publications on the dissertation work, both of which as single author. The abstract of the thesis is prepared according to the requirements and correctly reflects the content of the dissertation.

7. Scientific contributions and achievements

Firstly, the work is unique in its idea and realization of researching the psychological aspects of coverage of mega sports events, in this case the Olympic Games.

Second - for the first time, a history of the television coverage of the Olympic Games is presented, covering the period from the revival of the Olympic movement in 1896 to the XXXI Olympic Games in 2016 in Rio de Janeiro.

Thirdly, this work shows that Prof. T. Yancheva, d.n. - as a research supervisor, and V. Matakieva - as a doctoral student, not only present this work in a completely new direction - psychology of journalism, but also give guidance and ideas to the students in the educational degree of "Master", specialty Sports Journalism and educational and qualification degree of "Bachelor", specialty Sports Commentator to step out of the traditional topics.

Question for the PhD student: is it possible and under what conditions the proposed recommendations can be applied both in mega sports events and in those of lesser rank?

Conclusion

An extremely competently developed and completed scientific research work is presented. The study is dedicated to a completely new topic in journalism, namely television coverage of the Olympic Games - psychological aspects.

The dissertation is an original study in which the doctoral student demonstrates in-depth knowledge, practical experience and ability to analyze and derive solutions, conclusions and recommendations.

Everything stated so far gives me reason to propose with full conviction to the members of the scientific jury to evaluate the qualities of the dissertation work on the topic "Television coverage of the Olympic Games - psychological aspects" and award Vasilena Pavlova Matakieva the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty "Theory and methodology of physical education and sports training, incl. methods of physical therapy", professional direction 7.6. Sports.

10.02.2023

Position presented by:

prof. Tsvetko Tsvetkov, PhD